

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De errore qui ponit duas animas esse in corporibus. Cap. XIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46132)

cū eodē corpore glorificato, vt sit ei gloriæ quod fuit ei saret
na, ad cōsortium beatorum spirituū qui in sua puritate persis-
terūt, exaltare. ¶ Itē in eodē: Plenum fuit miraculo q̄ tā diuer-
sa & tam diuersa abinuicē, adinuicem potuerunt cōiungi: nec
minus mirabile fuit, q̄ limo nostro Deus seipsum cōiunxit, vt
sibiinuicē vnirentur Deus & limus, tanta sublimitas, & tāta vi-
litas: nihil enim Deo sublimius, & nihil limo vilius. Mirabile
fuit cōiunctio prima, mirabilis & secunda, nec minus mirabile
erit & tertia, cū homo, & Angelus, & Deus vnus erit spiritus.

De errore qui ponit duas animas esse in corporibus. CAP. XIIII.

Error ille qui ponit duas animas esse in corporib. humanis.
sequitur: quātū vñā dicite partē Dei esse, alterā de genere
tenebrarū, quā Deus non cōdidit, quæ mala est, & propria carnis
& omnia bona hominis tribuit illi bonæ animæ, omnia vero
mala illi malæ animæ. Bonā animā dicūt esse arborem bonam
quæ nō potest facere fructū malum: animā verò malā malā ar-
borē quæ nō potest facere fructū bonū. Bonas verò mislas esse
ad reprimendā malitiā gentis tenebrarū. Hunc errorem destruit
Aug. in li. de duobus animabus: & in li. cōtra Fortunatū quēdam
Manichæorū presbyterū. Et hæc sunt verba Aug. in li. de Duobus
animab. Quæro ergo ab eis, vtrū peccasse videretur, de cui⁹ ma-
nu dormiētis scripsisset alius aliquid flagitiosū: quod quis de-
bitet eos esse negaturos? Quæro etiā si aliquis valētior alterius
vigilātis, & sciēs, sed omnino nolētis manu aliquid mali fecis-
set, vtrum vigilās, & sciēs, sed nolēs vllō peccati nomine tene-
tur? Respondebūt nihil istū omnino peccasse. Quid si dormiēs
ille iam sciret quid alius de manu factururus esset, & de industria
plus ne expergisceretur à somno sedaret: nunquid ei quicquid
somnia ad innocentiam suffragaretur? Respondebunt q̄ nō. Quod
si alius vigilans & sciens, volens superatus est vt aliquē pretis
defensione deciperet: quid ei vt peccato carcat profuit impo-
tētia, quāuis resistere nō valeret? Quib⁹ cōcessis colligo nūquid
nisi in volūtate esse peccatū. Et subdit, Peccatū sine volūtate
nō posse, omnis mēs apud se cōscriptū legit. Volūtas verò, vt
se dicit ibidē, est animi motus cogēte nullo ad aliqd vel nō ad
mittēdū, vel adipiscēdū. Peccatū verò est voluntas retinēdi
cōsequēdi q̄ iustitia verat. Et subdit, has duas diffinitiones vo-
luntatis & peccati recipiēs. Manichæorū hæresim cōdenat. Nō
illud malū gen⁹ animarū si antequā bonū misceretur, nō habebat
aliquā volūtate, sine peccato erat atque innocēs. Quod
volūtas inerat, ergo volebat aliquid adipisci vel nō admittēre
illud

Illud autē aut bonū erat, aut bonū putabatur: sed nihil tale in
 suo genere erat: ergo illud bonū quod extrā erat apperebat: ergo
 bonā voluntatē habebat. ¶ Preterea opinionē boni habebat:
 ergo nō erat summē malū. Et paulō pōst: Nunc illud genus ve-
 deamus quod ita ipsi laudāt, vt ipsam Dei substātiā dicant esse.
 Et cū manifestū sit nō peccare animas in eo quod nō sunt tales
 quales esse nō possunt: vnde iā cōstat animas alias nō peccare:
 relinquitur vt nō tribuātur peccata nisi bono generi animarū &
 substātię Dei. Preterea nunquā negauerūt, dari veniā peccatorū
 cū fuerit quisquā ad Deū conuersus. Negāt etiā malum genus
 animarū bonū posse fieri & regnū Dei possidere. Restat igitur
 vt nō solū ipsas quas de substātia Dei perhibēt: sed ipsas solas
 peccare fateātur. Sed dicunt q̄ mali cōmissione coguntur, sed si
 illa coguntur vt resistere non possint, non peccant. Si possunt, &
 propria voluntate consentiunt, cur hoc malum in summo bono
 cogimur per eorū doctrinā inuenire? Summū bonū vocat ani-
 mam, quā dicūt esse de diuina substātia. Cōtra Fortunatū sic de-
 struit hunc errorem Aug. In primis, inquit, summū errorē puto
 Deū ex aliqua parte esse violabilē, aut coinquinabilē, aut corru-
 ptibile credere: & hoc vestrā hāresim affirmare scio, sed nō his
 verbis. Dicitis enim Deum omnipotentem cū videret quāta
 labes & vastitas immineret regnis suis, nisi aliqd aduersę gēti
 opponeret, & ei resisteret, misisse hāc virtutē de cuius cōmissio-
 ne cū malo & gente tenebrarum mundus sit fabricatus. Hinc
 esse q̄ hic animarū bonarū laborāt, errant, corumpuntur, vt necessa-
 rium haberēt liberatorem qui eas ab errore purgaret, & à com-
 missione solueret, & à seruitute liberaret. Sed nephas puto cre-
 dere Deū omnipotentē aliquā aduersā gēte timuisse, aut necessi-
 tatem esse passum, vt nos in ærumnas præcipitaret. Itē in eodē:
 Si enim potest aliquid nocere Deo, non est inuolabilis. Si non
 potest aliquid ei nocere: quid ei erat factura gēs tenebrarū cō-
 tra quā dicitis bellum gestū esse à Deo ante mundi cōstitutio-
 nē? Responde ad illud breuissimum: Si poterat ei nocere: non est
 inuolabilis: si non poterat, crudeliter huc nos misit, vt nos ista
 patiamur. ¶ Itē in eodē: Quæro à te quomodo habeamus pecca-
 ta, si natura cōtraria nos cogit facere q̄ fecimus? Qui enim co-
 gitur aliquid necessitate facere, non peccat. Itē quæro de indul-
 gentia peccatorum cui detur: nobis, aut genti tenebrarū? Si gē-
 ti tenebrarū, regnabit & ipsa cum Deo. Si autē nobis, manife-
 stum est q̄ voluntate peccauimus. Nihil enim mali fecit, qui
 nihil sua voluntate fecit. Itē in eodē: Prudentū est æstimare &
 fideli

fidelium quæ sit fides purior & maiestate Dei dignior. Quæ
 ergo erit illa ubi asseritur vel virtus Dei, vel pars aliqua Dei
 vel sermo Dei posse commutari, violari, corrumpi, ligari? An ea ubi
 dicitur, & omnipotentem Deum & omnem ipsius naturam & substan-
 tiam, nulla parte posse unquam corrumpi? Itæ qui inuoluntarie pec-
 cat, non peccat. Si quis enim cæteris membris ligaretur ab ali-
 quo, & manu eius falsum scriberetur sine eius propria voluntate
 quæro si hunc hominem posset iudex falsitatis crimine condemnare?
 Quid ergo anima quæ Dei pars est, cum liberum arbitrium non ha-
 beat, mali fecit, ut à Deo puniatur, aut penitentiam agat, aut ve-
 niam mereatur? Itæ si neque malum, neque peccatum nisi à natura con-
 traria esse potest, pena ipsa sola potest mereri: non anima in qua
 non est peccatum, nec anima quæ non peccauit iusta est penitente.
 Nonne stultum & plenum demeritæ est ut gens tenebrarum peccauerit
 ut me peniteat de peccatis, qui possum dicere secundum fidem
 nostram, quid feci: quid commisi? qui cum tuis regnis vestitus immi-
 neret, necessitate oppressus sum cui resistere non potui. Item in
 quæ fuit voluntas mittendi animam ad tãtas miseras cum Deo
 noceri non possit: An Deus summè misericors ut modum impos-
 neret naturæ contrariæ, ideo nos immoderatos efficere voluit.
 Ad verba ista nesciuit Fortunatus quid diciturus esset. Unde dixit
 Aug. ei: Ego noui non te habere quid dicas, & me cum vos au-
 didis in hac questione nunquam inuenisse quod diceret, & tamen
 fuisse admonitum diuinitus illum ut errorem relinqueret. ¶ Error iste
 quantum ad hoc quod ponit animas bonas esse de substantia Dei
 facile potest destrui. Cum enim substantia diuina simplicissima sit,
 ut prius ostensum est, non habet partes: unde si dat alicui substan-
 tiam suam, dat totum: ergo est Deus perfectus. Itæ ex simplicissi-
 mo secundum substantiam non possunt esse anima, cum differant se-
 cundum substantiam. Hunc errorem destruit gl. Aug. super illud. Gen.
 2. Inspirauit in facie eius speraculum vite. Non sunt, inquit, audienti
 qui putant animam partem esse Dei. Si enim hoc esset, nec à se, nec
 ab ullo decipi posset, nec ad malum faciendum vel patiendum com-
 pelli, nec in melius nec in deterius mutari. Idem in li. 8. Questio-
 num: Aliud est veritas, aliud anima. Veritas enim falsitatem non
 habet, anima autem falsitatem habet: ergo non est veritas, nec de ve-
 ritate, licet sit à veritate. Itæ in li. de anima & spiritu: Anima non
 est pars Dei. Probat hoc mutabilitas quæ incurrit. Deus enim
 immutabilis est: hæc sæpe mutata est pro culpa quoadquæ danna-
 ta: pro pena quoque sit misericordia, cum in Deo sit omnipotentia
 & omni scientia, & summa bonitas: in eo non habet locum violen-
 tia

tia pro
 neque m
 na sub
 habebit
 Nam
 oppo
 substan
 na sub
 res sur
 nuatur
 quitur
 omni p
 tentia
 primo
 tetiam
 tor par
 ubi tou
 aut om
 re, & o
 vero di
 De' cri
 initium
 tus est
 none q
 deing
 De Err
 ER
 qu
 bat ani
 infund
 beret e
 huerit
 obstina
 earu fu
 runt po
 corrup
 in eis p
 agebat
 tem de
 & rati
 ponit /

tia propter omnipotētiā, neq; ignorātia propter omniū sciētiā, neq; malitia propter bonitatē summā: ergo si anima est de diuina substātia, nec violētia, nec ignorantia, nec malitia in ea locū habebit. Præterea si esset de diuina substātia, nō esset creatura. Nam creatura est de nihilo: esse verò de nihilo, & esse de Deo opposita sunt maxima disparatione. Itē si animę sunt de diuina substātia, quomodo differūt à filio Dei, qui similiter est de diuina substātia? Itē cū omne totū maius sit sua parte, si animę partes sunt diuinę substātię, cū animę mittūtur ad corpora, diminitur diuina substātia: ergo & diuina potētia. Potētia enim sequitur substātiā, aut est ipsa substātia: ergo Deus nō remanet omnipotens. Itē si diuina substātia habet partes, aut omnipotentia ita est totius, vt etiā partiū, aut ita totius, q̄ nō partiū. Si primo modo: ergo animę quę sunt partes ipsius habēt omnipotentiam. Si secūdo modo, ergo nō remanet omnipotētia in Deo tot partib⁹ ei detractis quot sunt animę: nō enim remanet totū, vbi tot partes detrahūtur. Itē si diuina substātia habet partes, aut omnes partes sunt eiusdē naturę, aut nō: si sunt eiusdē naturę, & omnipotētia est vnus partis, erit etiā & omniū aliarū. Si verò diuersarū, qui illas diuersas naturas coniunxit, ille potius De⁹ erit. Itē si animę sunt partes diuinę substātię, nō habuerūt initiū: ergo nō sūt factę, cui⁹ cōtrariū dicitur Luc. 11. Quod intus est vestrū, plenū est rapina, & iniquitate, & subditur: Stulti, nōne qui fecit q̄ de foris est etiā id q̄ deintus est fecit: Id quod deintus est plenū iniquitate, nō potest intelligi nisi de anima.

D. Error: qui ponit omnes animas simul fuisse creatas. CAP. XV.

ERror ille qui dixit omnes animas simul fuisse creatas, sequitur. Contra quē errorē sic potest obiici: Cōstat q̄ habebāt animę potētiā cognoscēdi & volendi antequā corporibus infunderētur. Si omnes à principio creatę sunt: ergo cū nō haberēt eas otiose, merebātur vel demerebantur. Si merebātur, demerūt in bonitate cōfirmari, sicut & Angeli. Si demerebantur, obstinatę sunt factę, sicut Angeli qui peccauerūt: & peccatum earū fuit irremissibile, sicut & Angelorū malorum. Itē si habuerunt potētiā cognoscēdi & volendi cū cognoscerent carnem corruptā cui vniebantur: aut voluntariē vniebātur, & tunc erit in eis peccatū actuale: aut inuoluntariē, & tunc iniuste cum eis agebatur, cū corpori maculanti ea vniebātur. Ad hunc errorem destruendum pro magna parte aptari possunt authoritates & rationes quę positę sunt ad destruendum errorem illum qui ponit Angelos apostatas esse in corporibus humanis.

D.